

מְלַחְמָה לַה' בְּעַמְלֵק מְדָר דָּר
 על ידי שנלחם נגד עמלק – ה'ס רבני הערב רב
 נזכה להגאולה שלימה במהרה בימינו אמן

גליון # 3

מי לַה' אלי!

חודש כסלו תשנ"ט

מלחמה לַה' בעמלק

בספר שמות פרק יז פסוקים י - ט"ז:

**חסלת פרשת בשלח * רבינו בחיי על שמות
 פרק יז פסוק טז ***

(טז) ויאמר כי יד על כס יה - ויאמר חוזר למשה. כי יד, כך דרך הנשבע לשים יד על חפץ ודרך משל הוא כלשון (דברים לב) כי אשא אל שמים ידי, (במדבר יד) אשר נשאתי את ידי:

וע"ד הפשט כי יד על כס יה יאמר כי הש"י משביע לכל מלך ישראל שישב על כסא מלכות שיעשה מלחמה לַה' בעמלק, באר כי המלחמה והשלל הכל יהיה אסור בהנאה ויהיה הכל לַה' לא לבני אדם ומפני זה בא העונש לשאול ומדורו של שאול עד דורו של מרדכי וידע מרדכי כי

שאול זקנו נענש בעונש גדול והיה עונשו מדה כנגד מדה כי תלה הכתוב שלמות הכסא בנקמת עמלק והוא לא נזהר בנקמתו ועל כן נענש שאבד השם והכסא כי לא נשאר לו שם אחריו אלא נהרג הוא ויהונתן בנו עמו ונפל כסא מלכותו, ומפני זה נזהר מרדכי בדבר שלא ליהנות משלל המן שהיה מזרע עמלק כענין שכתוב בפורענות המן (אסתר ט) ובבזה לא שלחו את ידם, לפי שהתורה הזהירה בכך (דברים כה) תמחה את זכר עמלק, וכן מצינו לעתיד המלחמה והשלל הכל לה' שנאמר (מיכה ד) והחרמתי לה' בצעם וחילם לאדון כל הארץ :

וע"ד המדרש כי יד על כס יה לא אמר על כסא ה' נשבע הקב"ה שאין הכסא שלם והשם שלם עד שינקם מזרעו של עמלק. בדרך הקבלה יתבאר על הדרך הזה ענין המדרש :

וע"ד הקבלה כי יד על כס יה היד הזאת היא מלחמה לה' שהיא מדת הדין של מעלה וגלה לך הכתוב כי היא על כס יה כי שם יה מדת הדין של מטה כענין שכתוב (שמות טו) עזי וזמרת יה וכמו שבארתי במקומו. על כן יאמר כי היד אשר על כס יה שהיא מלחמה לה' תהיה מלחמה בעמלק מדור דור, כי תעניש אותו מדה של מעלה שהיא מדת הדין הקשה כדי להאבידו מן העולם הזה והבא על הפסק כחו ממנו ובעבור כן נלחמת בו על שפסקה ממנו ונשאר השם והכסא כאלו חסר. ובאור המדרש השם והכסא הם שבע מדות הרמוזות בוי"ו ה"א שהם כסא למה שלמעלה, או יאמר כי יד על כס יה כי עמלק שלח ידו על כס יה כלומר על וי"ו ה"א שהם כסא לוי"ד ה"א, שהם ג' ראשונות כמו שידעת, ובעבור כן מלחמה לה' בעמלק מדור דור, לפי דעתי זהו סוד הכתוב שמצינו בעשו אלוף עלוה ובדברי הימים (דברי הימים א א) כתב משה עצמו אלוף עליה בוי"ד כדי לחבר השם וכענין שכתוב (תהלים ב) על ה' ועל משיחו. ועוד נכלל במלת כס שלא אמר כסא לרמוז על העננים המקיפים את הכסא שהם ז' ממה שכתוב (איוב כו) פרשז בתוספת זי"ן וכשישראל עושים רצונו של מקום העננים נפתחים כצורת כ"ף וכשאינם עושים רצונו של מקום נסגרים כצורת סמ"ך וכענין שכתוב (איכה ג) סכותה בענן, וזהו (שמות כד) ויכס הענן את ההר, (שם מ) ויכס הענן את אהל מועד, וכבר ידעת כי ז' עננים היו לישראל במדבר :

וראיתי לאחד מן המקובלים שכתב בזה דע והתבונן כי כסא הכבוד הוא משפיע ברכה וכח לשבעים מלאכים הסובבים את הכסא שהם ממונים על שבעים אומות והם שרים עליהם מנהיגים אותם, והיה עמלק מזרע עשו ולפיכך היה כחו גדול ועצום שהרי כחו של עשו זקנו היה מתפרנס ומתברך מכחו של יצחק הוא מדת הגבורה, והענין הזה נרמז במלת ויחלש שלא אמר ויהרג אלא ויחלש כלומר שהחליש כחו הגדול של מעלה השואב כח ממדת הגבורה והפסיקו משם כדי שיפלו לפניו לפי חרב. והנה עמלק אי' משבעים אומות והכח שלו אחד משבעים שרים וכאשר חטא עמלק זה פסק הש"י כחו מן הכסא שלא יתפרנס ממנו ושלא ימשך כח ברכה מלפני ולפנים רק מכח הכוכבים והמזלות והפסיק כחו מן הכסא הוא השבועה שבכאן שאמר כי יד על כס יה, והענין כאלו היה הכסא חסר והשם חסר כי כאשר הוא מסלק כחו מן הכסא נראה הכסא חסר וגם השם נראה חסר שנראה כאלו אינו מתקיים הכל ויש כח אחר זולתו ח"ו וע"כ חסר האל"ף מן הכסא כי כחו הקדמון נסתלק מן הכסא לצורך עמלק והוא"ו והה"א מן השם, אבל לימות המשיח כשיפקוד הש"י על צבא השמים ויבטל הממונים העליונים ממנוים וכענין שכתוב בדניאל (דניאל ח) ותגדל עד צבא השמים ותפל ארצה מן הצבא ומן הכוכבים ותרמסם יאבדו האומות על נקלה באבדן השרים הממונים עליהם, ויש מן האומות הרבה שיחזרו לדתנו

כענין שכתוב (זכריה ח) יחזיקו עשרה אנשים וגו', וכתוב (צפניה ג) כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכס אחד, ואין לך אומה בעולם שלא יהיה לו חלק בהקב"ה, אבל עמלק ועשו לא יהיה להם חלק וזכרון עם שאר האומות הנשארים הוא שכתוב (עובדיה יח) ולא יהיה שריד לבית עשו, באור הכתוב כי משאר העו"ג יהיו שרידים ופליטים שישארו מהם לעבוד את ה' ואין בו מזרעו של עשו אך ימחו מן העולם, כענין שכתוב כי מחה אמחה את זכר עמלק ואז יהיה השם והכסא על השלמות שהרי ג' אותיות שהן אל"ף ה"א וא"ו הם תשלום הכסא והשם. ועל זה אמר דוד ע"ה (תהלים קלב) כי בחר ה' בציון אוה למושב לו, יאמר לעתיד כשהקב"ה יבחר בציון אז ישב על כסא שלם וזה לשון אוה שהוא תשלום הכסא והשם וכן אמר דוד ע"ה (שם ט) האויב תמו חרבות לנצח וערים נתשת אבד זכרם המה, וכתוב וה' לעולם ישב כונן למשפט כסאו, וה' לעולם ישב הרי שהשם שלם כונן למשפט כסאו הרי הכסא שלם ואז תהיה הממשלה לש"י לבדו כענין שנאמר (ישעיה ב) ונשגב ה' לבדו ביום ההוא וכתוב (עובדיה כא) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד:

(המשך בגליון הבא אי"ה)

וְעַד הָעוֹלָמִי - לְמַלְחָמָה לַה' בְּעַמְלֵק מְדַר דָּר